

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului declarat de Dumitru Lozan,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de
Societatea cu Răspundere Limitată „PfB Legal Consulting” împotriva lui
Dumitru Lozan privind încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 11 februarie 2026 a Curții de Apel Centru

*(Dosarul nr 2r-212/26
NR. PIGD 2-24017054-01-2r-17062026)*

Omisiunea depunerii apelului în termenul prevăzut la art. 362 alin. (1) din
Codul de procedură civilă.

Au examinat anterior cauza judecătoreii:

Prima instanță: Judecătoria Anenii Noi, sediul Central (N. Ghedrovici)
Instanța de apel: Curtea de Apel Centru (V. Arhip, H. Craveț, C. Roșca)

02 septembrie 2026

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul depus de Dumitru Lozan.

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Elena Croitor,

Ion Munteanu, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 13 februarie 2024, Societatea cu Răspundere Limitată „PfB Legal Consulting” (în continuare „PfB Legal Consulting” S.R.L.), reprezentată de avocatul Vitalie Carmanschi, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Dumitru Lozan cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

2. Prin încheierea din 14 februarie 2024 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, s-a primit prezenta cerere de chemare în judecată în procedura cererilor cu valoare redusă (f.d. 27).

3. Prin hotărârea din 26 martie 2024 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, s-a admis integral cererea de chemare în judecată înaintată de „PfB Legal Consulting” S.R.L. (f.d. 30).

4. La 28 ianuarie 2026, Dumitru Lozan a depus apel împotriva hotărârii din 26 martie 2024 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, solicitând constatarea depunerii în termen a cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată înaintate de „PfB Legal Consulting” S.R.L. (f.d.36-37).

5. Prin încheierea din 11 februarie 2026 a Curții de Apel Centru, s-a restituit apelul declarat de Dumitru Lozan împotriva hotărârii din 26 martie 2024 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central.

S-a remis apelantului Dumitru Lozan cererea de apel cu toate documentele anexate (f.d.44-46).

6. La 08 mai 2026, Dumitru Lozan a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 11 februarie 2026 a Curții de Apel Centru, solicitând casarea acesteia, constatarea depunerii în termen a apelului și restituirea cauzei instanței de apel pentru continuarea procedurii, iar în subsidiar – repunerea în termenul de apel (f.d.49-57).

7. În susținerea recursului, Dumitru Lozan a invocat, în esență, că instanța de apel a calculat în mod formal termenul de declarare a apelului de la data pronunțării dispozitivului hotărârii din 26 martie 2024, fără a verifica momentul la care acesta a luat efectiv cunoștință de actul judecătoresc.

8. Recurentul a susținut că dispozitivul hotărârii i-a fost adus la cunoștință prin intermediul ÎS „Poșta Moldovei” abia la 30 decembrie 2025, fapt

confirmat prin înscrisul anexat la cererea de apel, iar apelul a fost depus la 28 ianuarie 2026, în termen de 29 de zile de la comunicare.

9. Totodată, a subliniat că instanța de apel nu a examinat și nu a dat nicio apreciere probei privind comunicarea hotărârii la 30 decembrie 2025 și nu a stabilit existența unei eventuale comunicări anterioare. În opinia sa, simpla publicare a hotărârii pe pagina web a instanței nu poate substitui comunicarea individuală către participant și nu poate constitui, în lipsa dovezii unei comunicări efective, momentul de la care să curgă termenul de apel.

10. De asemenea, Dumitru Lozan a apreciat ca fiind neîntemeiată concluzia Curții de Apel Centru potrivit căreia apelul urma a fi restituit pentru lipsa unei cereri de repunere în termen, întrucât acesta nu a recunoscut depășirea termenului, ci a solicitat constatarea depunerii apelului în termen, raportat la data comunicării efective a hotărârii. În subsidiar, recurentul a susținut că, chiar dacă s-ar fi apreciat existența unei întârzieri, instanța trebuia să examineze în substanță argumentele și probele prezentate, iar nu să aplice în mod excesiv formal sancțiunea restituirii.

11. În acest context, recurentul a invocat încălcarea dreptului efectiv de acces la instanță, garantat de art. 20 din Constituție și art. 6 § 1 din Convenție, apreciind că aplicarea mecanică a termenului procedural, fără verificarea posibilității reale de exercitare a căii de atac, a condus la un formalism excesiv și disproporționat.

12. La 17 iunie 2026 în adresa „PfB Legal Consulting” S.R.L. a fost expediată copia cererii de recurs depuse de Dumitru Lozan.

13. Până la data stabilită pentru examinarea recursului depus de Dumitru Lozan, intimata nu a prezentat referință în care să-și expună opinia asupra argumentelor invocate de recurent.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

14. Art. 10 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„(1) Sancțiunile procedurale sînt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.”

15. Art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„(3) Participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.”

16. Art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de

aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.”

17. Art.75 alin.(1), (4) din Codul de procedură civilă:

„(1) În proces civil, persoanele fizice își pot apăra interesele personal, prin avocat sau avocat stagiar. Participarea personală în proces nu face ca persoana fizică să decadă din dreptul de a avea avocat.

(4) Actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sînt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.”

18. Art. 110 din Codul de procedură civilă:

„Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.”

19. Art. 111 alin. (1) și (2) din Codul de procedură:

„(1) Actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

(2) Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade.”

20. Art. 112 alin. (3) și (4) din Codul de procedură civilă:

„(3) Actul de procedură pentru care este stabilit un termen poate fi îndeplinit pînă la ora 24 a ultimei zile din termen. Dacă cererile de apel sau de recurs, documentele sau sumele bănești au fost predate la oficiul poștal sau la telegraf, sau prin alte mijloace de comunicație înainte de ora 24 din ultima zi a termenului, actul de procedură se consideră îndeplinit în termen.

(4) Dacă actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească ori în o altă organizație, termenul se consideră expirat la ora care încheie programul lor sau la care încetează operațiunile respective.”

21. Art. 113 din Codul de procedură civilă:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.”

22. Art. 116 alin. (1) - (4) din Codul de procedură civilă:

„(1) Persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

(2) Cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică soluționarea repunerii în termen.

(3) La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

(4) Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.”

23. Art.276² alin.(1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depășește 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanței, fără a se lua în considerare dobânzile, penalitățile, cheltuielile de judecată și alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă.”

24. Art.276³ alin.(1)-(2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă.
(2) Judecătorul poate dispune citarea participanților la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părți de a examina cererea în ședință publică. Judecătorul poate să respingă o astfel de solicitare în cazul în care consideră că, ținând cont de împrejurările cauzei, nu sînt necesare dezbateri publice. Respingerea se dispune printr-o încheiere motivată care poate fi atacată odată cu fondul.”

25. Art.276⁴ alin.(1)-(5) din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța soluționează cauza și adoptă dispozitivul hotărîrii într-un termen de cel mult 6 luni de la data depunerii cererii.
(2) Dacă, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată și înscrisurile anexate, pîrîtul nu depune referință, soluționarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar.
(3) Hotărîrea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanței judecătorești și se comunică participanților la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor.
(4) Hotărîrea judecătorească poate fi atacată cu apel, care se examinează în condițiile prezentului cod. Deciziile instanței de apel nu se supun recursului, fiind definitive și irevocabile de la pronunțare.
(5) Instanța de apel examinează cererea de apel în procedură scrisă sau cu citarea participanților la proces, prevederile art.276³ fiind aplicabile corespunzător.”

26. Art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.”

27. Art. 369 alin.(1) lit. b) din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă:
b) apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.”

28. Art. 425 din Codul de procedură civilă:

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

29. Art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„(3) Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților”.

30. Art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept:
a) să respingă recursul și să mențină încheierea.”

31. Art.428 alin.(1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Decizia instanței de recurs emisă după examinarea recursului împotriva încheierii rămîne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii.”

32. Art. 385 alin. (1) din Codul civil:

„(1) Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, atunci ziua survenirii evenimentului sau momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

33. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că Dumitru Lozan s-a conformat dispozițiilor 425 din Codul de procedură civilă și a depus în termen recursul la 08 mai 2026, în condițiile în care copia încheierii din 11 februarie 2026 a Curții de Apel Centru, i-a fost expediată, prin intermediul oficiului poștal la la 16 aprilie 2026, însă date despre recepționarea acesteia, la dosar lipsesc.

34. În continuare, coroborând dispozițiile art. 362 alin. (1), art. 369 alin.(1) lit. b) din Codul de procedură civilă cu probele administrate la dosar, instanța de recurs consideră întemeiată concluzia Curții de Apel Centru referitoare la faptul că Dumitru Lozan a depus apelul, după expirarea termenului prevăzut la art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă și nu a solicitat repunerea în termen, și respinge argumentele recurentului invocate în susținerea poziției sale ca neîntemeiate.

35. Această concluzie se impune având în vedere corelarea dispozițiilor art. 362 alin. (1) cu cele ale art. 369 alin.(1) lit. b) din Codul de procedură civilă, aplicate în raport cu datele dosarului, din care reiese că pronunțarea dispozitivului hotărârii de către Judecătoria Anenii Noi, sediul Central, a avut loc la data de 26 martie 2024 (f.d.30).

36. Astfel, având în vedere dispozițiile art. 110, 111 alin. (1) și (2), art. 112 alin. (3) și (4), art.113, în speță, termenul de declarare a apelului a început să curgă de la data de 27 martie 2024, ziua imediat următoare datei pronunțării dispozitivului hotărârii contestate și a expirat la 25 aprilie 2024.

37. Însă, cererea de apel împotriva hotărârii din 26 martie 2024 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, a fost depusă de Dumitru Lozan la Judecătoria Anenii Noi, sediul Central, la 28 ianuarie 2026, adică peste termenul de 30 de zile prevăzut de lege, mult prea târziu.

38. Prin urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că apelul a fost declarat de către Dumitru Lozan împotriva hotărârii din 26 martie 2024 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central cu depășirea termenului legal prevăzut de Codul de procedură civilă.

39. În lumina celor expuse, instanța de recurs constată că încheierea Curții de Apel Centru din 11 februarie 2026 a fost pronunțată cu respectarea normelor de drept procesual incidente, în mod special a prevederilor art. 369 alin.(1) lit. b) din Codul de procedură civilă, potrivit cărora instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

40. În conformitate cu art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de apel este strict de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, această normă având caracter imperativ și nefiind susceptibilă de derogare. Termenul respectiv nu poate fi extins, suspendat sau amânat prin interpretări subiective ori prin circumstanțe invocate unilateral de partea interesată.

41. Instanța de recurs atrage atenția asupra importanței respectării riguroase a termenelor procedurale, acestea constituind garanții ale echității procesului și ale stabilității raporturilor juridice. Termenele legale nu reprezintă simple formalități, ci mecanisme menite să disciplineze exercitarea drepturilor procesuale, să asigure celeritatea procedurii și să prevină abuzurile procesuale.

42. În aceste condiții, neexecutarea în termen a obligației procesuale de formulare a apelului atrage sancțiunea inadmisibilității, iar completul de judecată este ținut să aplice în mod strict dispozițiile legale incidente.

43. Pentru aceste motive, instanța de recurs reiterând reține că apelul formulat de Dumitru Lozan împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău din 26 martie 2024 a fost depus tardiv, iar soluția de restituire a acestuia este pe deplin legală și temeinică.

44. Pentru considerentele expuse, instanța de recurs reține că argumentele invocate de recurent nu sunt de natură să infirme legalitatea încheierii contestate. Interpretarea recurentului cu privire la momentul de început al curgerii termenului de apel este contrară prevederilor exprese ale art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, care statuează în mod imperativ că termenul începe de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dar nu de la comunicarea ulterioară a acesteia.

45. Susținerile recurentului nu pot fi acceptate, întrucât încheierea instanței de apel a fost pronunțată cu respectarea cadrului legal incident. Potrivit art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel este în drept să restituie cererea de apel în cazul în care aceasta a fost formulată peste termenul prevăzut de lege, iar apelantul nu a solicitat în mod expres repunerea în termen. În speță, recurentul a invocat faptul că a primit hotărârea primei instanțe cu întârziere, însă nu a însoțit apelul cu o cerere expresă de repunere în termen în sensul art. 116 din Codul de procedură civilă, astfel că restituirea acestuia de către instanța de apel este legal întemeiată.

46. De altfel, potrivit reglementărilor procedurale, instanța de apel nu poate dispune repunerea în termen din oficiu, în lipsa unei solicitări exprese formulate de parte cu prezentarea probelor pertinente și admisibile în justificarea acestei omisiuni. Aplicarea acestei instituții este condiționată de existența unei cereri motivate, iar simpla invocare a împrejurărilor de fapt care ar putea justifica întârzierea nu echivalează cu exercitarea formală a acestui drept procesual.

47. Totodată, conform art. 276³ alin. (2) și art. 276⁴ alin. (5) din Codul de procedură civilă, cererile cu valoare redusă sunt examinate, de regulă, în procedură scrisă, fără a fi necesară citarea părților, aceasta rămânând la latitudinea instanței. Cu toate acestea, Judecătoria Anenii Noi, sediul Central i-a expediat lui Dumitru Lozan copia acțiunii și a încheierii din 14 februarie 2024 privind primirea în procedură a cererii de chemare în judecată înaintate de „PfB Legal Consulting” S.R.L. împotriva acestuia, recepționate la 19 februarie 2024 (f.d.29), fapt ce confirmă că ultimul a cunoscut despre existența litigiului și despre ședința de judecată stabilită pentru 26 martie 2024, ora 08:30.

48. În concluzie, în lipsa unei cereri exprese de repunere în termen și în contextul respectării normelor procedurale privind soluționarea cererilor cu valoare redusă, încheierea instanței de apel se dovedește a fi legală și temeinică, iar criticile recurentului se impun a fi respinse ca nejustificate.

49. În context, prin prisma art. 56 alin.(3), art. 61 alin.(1) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că părțile antrenate într-un proces, trebuie să se comporte cu bună credință în raport cu drepturile procedurale conferite de legislator și să urmărească cu bună-credință desfășurarea procesului, remarcă sugerată și de jurisprudența CtEDO. Jurisprudența constantă a CtEDO a arătat că revine primordial celor interesați să depună orice diligență pentru protejarea propriilor interese (a se vedea cauza Teuschler v. Germania (dec.), 47636/99, 04 octombrie 2001; cauza Agapito Maestre Sanchez v. Spania, 29608/02, 04 mai 2004).

50. Mai mult, exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene în interiorul cărora urmează a fi valorificate, or, în caz contrar survin sancțiunile procedurale în sensul art.10 din Codul de procedură civilă. Aici este de remarcat că prin impunerea unor termene limite în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

51. Prin prisma respectării dreptului la un proces echitabil, inclusiv dreptul de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art.13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că,

recurentul și-a neglijat posibilitatea de valorificare a drepturilor procedurale în termenul prevăzut de legislația în vigoare.

52. Prin urmare, în condițiile în care cererea de apel a fost formulată după expirarea termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen, soluția instanței de apel de a o restitui este pe deplin justificată, atât în fapt, cât și în drept și compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, având în vedere obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

53. Referitor la solicitarea din cererea de recurs cu privire la repunerea în termenul de apel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, legislatorul în sensul dispozițiilor art.116 din Codul de procedură civilă, a prevăzut dreptul părții de a solicita repunerea în termen a apelului, însă această solicitare urma să fie adresată instanței de apel, ca instanță competentă în examinarea cererii de repunere în termen a apelului.

54. Prin urmare, instanța de recurs nu se poate expune asupra acestei solicitări, or, în ordine de recurs se verifică legalitatea încheierii contestate, iar solicitarea privind repunerea apelului în termen nu a fost examinată de către instanța de apel.

55. Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de Dumitru Lozan sunt neîntemeiate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Dumitru Lozan împotriva încheierii din 11 februarie 2026 a Curții de Apel Centru.

56. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a), art.428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge recursul declarat de Dumitru Lozan.

Menține încheierea din 11 februarie 2026 a Curții de Apel Centru, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „PfB Legal Consulting” împotriva lui Dumitru Lozan privind încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Elena Croitor

Ion Munteanu